

DÉLVIDÉK

(BÁCSKAI NAPLO) — POLITIKAI NAPILAP.

— Szerkesztőség és kiadóhivatal: —
Szabadka, IV., Rákóczi-u. 20.
Telefonszám 300.

Felolvasó szerkesztő:
KÖNYA LAJOS

Szerkesztő:
BERKES MÁRK

— Megjelenik mindennap délután. —
Előfizetési díjak: egész évre 72 K,
félévre 36 K, negyedévre 18 K.

Evangeliumi szegénység.

Vannak, akik kétségbe vonják a kereszténység szociális kulturképességét. Szerintük az Evangelium lényegileg antiszociális, hiszen közömbös a földi jólét iránt, sőt ellen-szenves. Az Evangelium jel-szava: „Ne gyűjtsetek kincseket a földön.” Az Egyház a szerzetesrendekben a világkerülés, a világgyűlölet apo-teózisát hagyta jóvá. Az Egyház a szegénységet a tökéletesség ideálja gyanánt állítja hivei elé. Hogyan akar tehát javítani a proletárok gazdasági helyzetén?

Igy a szociálisták. Az atheista David Strauss még tovább megy. „Der alte und der neue Glaube” című művében a középkori barátokról szólva, szemére veti a kath. Egyháznak, hogy a szentség dicsfényével vette körül a koldulást és ezzel előmozdította a proletár nyomort és a lustaságot. Ő a középkori franciskánusokban csak afféle lazzaronikat lát sz. Ferencben pedig egy rajongó kolduskirályt. Nos, így csak az beszélhet, akinek halvány fogalma sincs a nagy világreformátor, asszizii sz. Ferenc szociális szelleméről. Mert ő tanítványainak a munkát parancsolta, nem a koldulást. Menjetek a kórházakba, a pestises betegekhez, a műhelyekbe, a szántóföldekre és dolgozzatok. De aztán ne követeljenek bért, hanem elégedjétek meg azzal, amit környezetükből adnak az emberek. Ez a szerzetesi szegénységnek az értelme: kevéssel beérni, nem bibelődni a földiekkel, hogy akadálytalanul lehessen a felebarát szolgálatjára állani.

De éppen ebben rejlik a szerzetesi szegénység szociális jelentősége is. Mint egy világító fázis mutatja az emberiségnek, hogy a földi jólét, s hogy a súlypont nem a birtokban

van. Azért az a szerzetesi ruha élő lelkiismeret másrészt a gazdagnak is, akinek hangosan odakiáltja: Nem vagy abszolút ur birtokod fölött, vannak kötelességeid a társadalom iránt is és felelős vagy minden elköltött fillérért. Egy ilyen világító fázisra, egy ilyen élő, figyelmeztető lelkiismeretre manapság égető szükség van. Ebben a telített atmoszférában a szerzetesi szegénység olyan, mint egy villámhárító, amely egyrészt a proletárság nagyzási hóbortját, másrészt a kapitalista mammonkultuszt iparkodik békésen kiegyenlíteni és veszélytelenül levelezni. Ezért van annak a szerzetesi darócruhának a XX. században is szociális jelentősége.

Eszertint a kereszténység még azzal is, hogy az önkényes szegénységet állítja oda a tökéletesség ideálja gyanánt, még azzal is, hogy ismétli az Údvözítő szavát: „Ne gyűjtsetek kincseket a földön” — nagyon üdvös indirekt és negatív befolyást gyakorol a társadalmi kérdésre. De lássuk most a pozitívumot is. Lássuk azokat az erőket, amelyek mozgatják a szociális törekvéseket. Lássuk az ideálokat.

Nos itt bátran állíthatjuk, hogy ami szép és nemes és fölemelő eszme csak van a szociáldemokrácia programjában, azt mind a kereszténységből plagizálták.

— Kik kapják meg a 900 korona rendkívüli segílyt?

A városi tisztviselők és alkalmazottak rendkívüli segíly-ügye végleges elintézését nyert. A városi tanács úgy határozott, hogy a január—március havi 300—300 korona rendkívüli segílyt csak azoknak a tisztviselőknek és alkalmazottaknak fizetik ki, akik a belgrádi kormányra az esküt letették, vagy az esküt letenni hajlandóknak mutatkoztak. Azok, akik az eskü letetését végleg megtagadták a 900 korona segílyt nem kapják meg,

Az április havi rendes közgyűlés.

Az új városatyák ma délelőtt tartották meg a városi közgyűlést. A közgyűlési terem csak gyéren telt meg. A közgyűlést fél 10 órakor nyitotta meg — dr. Matievics István polgármester főispán. Néhány szóval üdvözli az egybegyűlt bizottsági tagokat. Beszédében kifejti, hogy senki sem óhajtott a mostani új hivatalokat. A viszonyok változása hozta ezt magával. Az új városatyák kötelessége lesz a város érdekében munkálkodni. Utal arra, hogy a városban immár teljes a rend, hála a csendőrségnek, amely a szerb katonai parancsnokság jóvoltából 100 főből áll már és rövidesen 200 főre fog emelkedni. Beszéde végén elveti a szerb trónörökös — és javasolja, hogy üdvözöljék a párisi békekonferenciát abból az alkalomból — hogy az új hatóság az első közgyűlést tartja és jelentésük ki amaga óhaj, hogy Szabadka az S. H. S. államhoz csatlakozzék.

Utána a polgármesteri jelentés és az albizottságok megválasztása következett. Majd Göncöl főszámvevő számolt be a város pénzügyi helyzetéről. A pénzügyi kérdésnél némi vita támadt. A főispán indítványozza, hogy Göncöl főszámvevő jelentését a város pénzügyi helyzetéről a közgyűlés fogadja el. A közgyűlés elfogadta.

Utána Mándics Mihály áll felszólalásra és ismerteti Szvircevic Bogdán iskolaigazgató indítványát, hogy a szegény szabadkai szerb tanítóknak a közgyűlés 50000 koronát szavazzon meg. Két bizottsági tag 100000 koronát javasol és ezt azzal indokolja, hogy Szabadka ugyis Jugoszlávia lesz, tehát illik gavallérnak lenni. Rövid vita után a közgyűlés 50000 korona segílyt szavaz meg.

Utána a városi utak jókarbantartásának ügye következett sorra. Ifkovics Ivandékics főmérnök referál az ügyben és előterjeszti a költségvetést, — amit elfogadásra ajánl, hivatkozván az anyag drágaságára. A közgyűlés több hozzá-szólás után, amelyek közül különösen figyelmet érdemel Kuluncsics Illés kanonok, bizottsági-tag felszólalása, aki a városi kövezett utcák tisztántartása ügyében interveniált, a mérnöki jelentést elfogadta. Ami az utcák tisztántartását illeti, Ifkovics főmérnök kijelentette, hogy az nem a főmérnöki hivatal dolga, hanem a köztisztasági vállalkozóé. De igéri, hogy eljár ebben az ügyben is.

Ifkovics főmérnök azután a tűzoltó laktanyában szükséges építkezések ügyéről referált. A laktanyában ugyanis egy fürdő és két istálló építése vált szükségessé.

Az építkezések költsége 15,122 korona lenne. A közgyűlés az előterjesztést elfogadja. A következő pont, az erdőfelügyelő jelentés volt a kivágott fák után pótlásáról. A jelentést elfogadják.

Utána Dr. Völgyi János főjegyző szólalt fel a városi segély nélküli tisztviselők segélyének megállapítása ügyében és ismerteti a javaslatot amely az eddigi rendőrségi ügyeleti vizsgálati, és ehhez hasonló díjak felemelését kéri a javaslatot elfogadják.

Ifkovics Ivandékics Imre főügyész a bajai temető kibővítési ügyében szól fel. Beszéde folyamán megemlíti, hogy két szabadkai gazda hajlandó földet át engedni e célra. Egy egy és fél lános területét 5000 koronáért és kisebbet 2000 koronáért. A javaslatot elfogadják.

Utána Ifkovics Ivandékics főmérnök a magyar aszfalt társaság díjainak felemeléséről tesz jelentést. A társaság tudvalevőleg a szabadkai aszfaltot gondozta a várossal kötött szerződés értelmében, s most az anyagdrágaság miatt javítási díjainak felemelését kérte. A közgyűlés a 30 filleres áremelést Szudarevics főorvos felszólalása után elfogadja.

Völgyi főjegyző ismerteti ezután Pacher János és dijnok társainak kérvényét lakáspénz megállapítása iránt akik eddig ugyanis nem kaptak lakáspénzt. A tanács 560 koronát szavaz meg nekik fejenként 1919. jan. hó 1-től kezdődőleg.

Utána Weizenfeld cég felelősségével foglalkozott a közgyűlés. A felelősséget a tanács elutasította.

Lővi és a társai üzleti helyiségeinek árverését jóváhagyták.

A felső iskolai ülésén állandó jegyzőjének 100 korona díjat adnak.

Utána a felső bácskai Egyesült gőzmalom kérvénye következett tárgyalások a Zimonyi-uton levő vámház átengedés ügyében. Az ügyben Ifkovics főmérnök interveniált. A vámházat a város nem engedi át.

Utána Klein Adolf felelőssége következt, a munkásbiztosító pénztárnál vállalt állásától való lemondása miatt. Az ügyet Ifkovics Ivandékics főügyész ismerteti. A felelősséget nem fogadják el.

Utána Szuresák József bérletének meghosszabbításának ügye következett. A bérletet meghosszabbították. Valamint Polyák Félix bérletét is átruházták.

Kuluncsics Márk városi hivatalnokot a X-ik fizetési osztályba helyezik.

Benedek Márk városi kocsis és társainak fizetését évi 900 koronára emelik fel.

Létmányi Miklós és társainak jutalékát 100 koronában állapítják meg fejenként.

Özv. Dimitrievics Szvetozárné segélyét 1000 koronában állapították meg. Merkovics Márk segélyét 500 koronában állapítják meg, Baron Antalné segélyét 600 koronában állapítják meg.

Özv. Milkó Izidorné gyermeknevelési járulékát fejenként 25 koronában állapítják meg.

Utána Mijatov főkapitány ismertette a pusztákon levő szolgálatot teljesítő lovas-rendőrség beosztását amit a közgyűlés tudomásul vett.

Kántor Rzsó főszámvevőnek 6 havi szabadságot adnak.

Dr. Budinevics Jánosnak 3 havi szabadságot adnak.

Dr. Scultéty Lászlónak 3 havi szabadságot adnak.

Kosztolányi Árpád szabadságát jóváhagyják, Gabrics Vincének 3, Vukov Ferencnek 3, Simokovics Virgilnek 6, Laszák Mihálynak 3 Sábity Péternek 3 havi szabadságot adnak.

Dr. Plávesics Koszta és dr. Frenkel Imre orvosi oklevelét meghirdetik.

A közgyűlés a főispán zárszava után 12 órakor véget ért.

Az utkaparók

rendkívüli segélye.

300 koronát fizet a város.

(Saj. tud.) — ápr. 17

Az utkaparók kérvényt adtak be a városi tanácshoz, amelyben elpanaszolják, hogy a többi közalkalmazottakkal szemben csak havi 50 korona háborús segélyt kaptak és kéri részükre is a megfelelő segély kiutalását. Különösen az fáj az utkaparóknak, hogy míg az állami és egyéb közalkalmazottak részére január, február és március hóra havi 300-300 korona segélyt utaltak ki, ők ezzel szemben csak 50 koronát kaptak havonta.

Méltánytalannak tartják a rendelkezést, amelyet még a magyar kormány adott ki s amelyet azután a Narodna Uprava is magáévá tett.

A városi tanács a tegnapi ülésen foglalkozott az utkaparók kérelmével és igen humanusan úgy határozott, — hogy az utkaparók havi 50 koronás segélyét január-március hónapokra havi 300 koronára egészíti ki, úgyhogy a 900 korona rendkívüli segélyt az utkaparók is megkapják.

A tanács már utasította a házipénztárt, hogy ezt az összeget az utkaparóknak fizesse ki. Az utkaparók jogos kérelmét ezzel a tanács méltányosan intézte el. Az utkaparók jelenlegi fizetése különben sem nyújt megélhetést, — de remény van arra, hogy az általános fizetésrendezésnél őket is figyelembe veszik.

Bácskai utasok figyelmébe!

A „Délvidék“ kapható Zombor, Baja, Ujvidék és Szabadka vasúti hírlap-árusítóinál.

A rokkantak mint piaci árusok.

— Csak 21 rokkant jelentkezett. —

(Saját tudósításunk.)

Szabadka, április 17

Dr. Barta Antal tisztii főorvos, aki a rokkantak felülvizsgálatát vezeti, azt a tervet vetette fel a tanácsnak, hogy az árverésre kerülő piaci elárúsító helyeket első sorban a rokkantak számára tartásák fel.

A városi tanács magáévá tette az indítványt és a kitűzött árverést elhalasztották, mert a tanács is kötelességének tartotta, hogy a nehéz helyzetben lévő rokkantakon minden lehető módon segítsen. Most, hogy a rokkantak felülvizsgálata befejeződött, a tisztii főorvos jelentést tett a városi tanácsnak, hogy az összesen megvizsgált 983 rokkant közül azokat akik piaci árusításra alkalmasaknak látszóttak, felszólították a jelentkezésre. A rokkantak közül nagyon sokan szegénynek tartották a piaci árusítást, illetve ezt a tisztességes megélhetést nyújtó foglalkozást, ami élénk világot vet az emberek gondolkozására. No meg talán attól is félnék, hogy ezáltal a földosztásból kimaradnak, mert legtöbben ma erre számítanak.

Tekintettel arra, hogy a rokkantak nagy részét a földművesek

teszik, ezt bizonyos szempontból meg is lehet magyarázni a szegény ember földszeretetével.

A piaci elárúsításra a felszólított rokkantak közül mindössze huszonegyen jelentkeztek. Ezek közül 20 nős, családos és csak egy van nőtlen.

A tisztii főorvos azt javasolta a tegnapi tanácsülésen, hogy utasítsa a tanács a javadalmi hivatalt, hogy a jelentkezett 25 rokkantat idézze be és állapodjon meg velük a helyekre és a bérárukra vonatkozólag és a megállapodást jóváhagyás végett terjessze a tanács elé. A 125 piaci elárúsító helyből így még 100 hely marad tőn és erre nézve azt javasolta a főorvos, hogy a javadalmi hivatal utján újabb árverést tüzzenek ki, miután további jelentkezésre már nem lehet a helyeket fenntartani. — A tanács a javaslatnak megfelelően utasította a javadalmi hivatalt, hogy a rokkantakkal tárgyaljon és a megállapodást terjessze a tanács elé. A fennmaradt 100 piaci elárúsító helyet árverés útján fogja kiadni a város.

Mégis csak lesz cukor az ünnepek után.

— De lehetne ünnep előtt is. —

(Saját tud.)

Szabadka, április 17

Megirtuk tegnap, hogy vagonhiány miatt husvétra nem kaphat a város közönsége cukrot. Mint most értesülünk, mára sikerült a városnak vagonokat szereznie, úgyhogy két városi tisztviselő és két rendőr azonnal el is indult Ujverbászra a közlelmezési hivatal 950 métermássa cukráért. A cukor valószínűen pénteken már meg is érkezik és a kereskedők azt az ünnepek alatt, vagy legkésőbb az az ünnepek közvetlenül követő napokban kiadhatják a közönségnek.

Ezzel a hírrel kapcsolatban azonban arról is van értesülésünk,

hogy a legtöbb szabadkai kereskedőnél a januári és februári cukorból még annyi maradt meg, hogy abból bőven kilehetne adni az egész március havi mennyiséget. De a kereskedők ezt nem tehetik meg a közlelmezési hivatalnak a megmaradt cukorral le kell számolniok.

Mintthogy majdnem mindegyik kereskedőnél sok a cukormaradvány — mert a drága cukrot bizony igen sokan nem vették ki — ajánljuk a városi közlelmezési hivatal vezetőjének, engedje meg a cukor kiadását.

Özvegy Kreiczerné kutyái.

— Kutyaszakértők kerestetnek. —

(Saját tudósításunk.)

Szabadka, április 17

Radonovácon mindenkinek baja van özv. Kreiczerné Józsefné szül. Vojnic Klára 60 esztendősnő kutyáival, melyek nem a lábikrájába harapnak a szerencsétlen arra haladó balandóknak, hanem mindjárt a fejét akarják leharapni a pasasnak, miként azt a mellékelt példa is igazolja.

Vujkovic Józsefné tett legutóbb följelentést özv. Kreiczerné ellen, mert annak három kutyája fölugrott neki a vállára (valószínűen mindjárt a fejét akarták leharapni), a földre teperték, vállát és kezét alaposan megmárták, azonfölül a kötőjét és szoknyáját is szétszaggatták, egyáltalán nem respektálva a két év óta fennálló ebzárla-

tot, melynek értelmében zsinég nélkül kutyát nem szabad a háznál tartani.

Tegnap volt az ügy tárgyalása Dobó Árpád dr. rendőrkapitány előtt, de nem lehetett befejezni, mert mind a két fél tanuk megidőzését kérte. Vujkovicné tanukra hivatkozik, akik igazolják, hogy a kutyák harapós természetűek, mert már többször megtámadták az utcán járókat. A jövő tárgyalásra csatolni fogja az orvosi bizonyítványt és az elszakított ruhákat is be fogja hozni. Egyébként 20 korona orvosi költség és 40 korona kárdij megtérítését is követeli az elszakított ruhák vételára fejében, azonkívül másfél-

heti munkamulasztás címén 140 korona megfizetését

De Kreiczerné is tanuk kihallgatását kéri, akik majd igazolni fogják, hogy az 6 kutyái mind nagyon szelid természetűek, egyik sem harapós és állandóan zárt udvarban vannak. Ő nem tudja, hogyan kerülhettek ki az udvarból. Annak igazolására, hogy kutyái nem harapós természetűek, kéri, hogy a kérdéses kutyákat szakértőkkel vizsgáltsák meg. Nesza, föl tehát: Kutyaszakértők kerestetnek!

Troubidge angol tengernagy Baján.

Ultimátum a magyar kormánynak

Baja, ápr. 16. Tegnap d. e. Bajára érkezett Troubidge angol tengernagy, aki meg van bizva azzal, hogy a magyar kormányval az alábbi feltételeket közölje:

A Dunát azonnal meg kell nyitni a szabad, kereskedelmi forgalomnak.

Mindazon Dunamenti városokba, amelyekben katonai erők vannak, katonailag rögtön kiűritendők.

Rögtön át kell adni a dunai flottának a szállítási eszközöket, az uszályokat.

Amennyiben ezeket a feltételeket a magyar kormány nem teljesíti, a jugoszláv flotta azonnal megkezdi mindazon városok bombázását, amelyek a Duna mentén vannak.

Készülődnek Palics-fürdő megnyitására.

— A hatóság megállapította az új árakat. —

(Saját tud.) Szabadka, ápr. 17

Dimitrievics Bogdán pénzügyi tanácsnok. Palicsfürdő igazgatója, a városi épületekben levő szobák bérére és a fürdőárukra vonatkozólag már beterjesztette javaslatát a városi tanácshoz. Eszerint a két ágyas szoba a fürdőidényre 1500 koronába, az egy ágyas szoba pedig 1000 koronába kerül.

A fürdőáruk a következők: 1. osztályu két kádás márványfürdő 10 korona, 1 kádás 5 korona, acélkád 8 korona, iszapfürdő tisztító káddal 8 korona, fakád a melegfürdőben, 2 személyes, 5 korona, egy személyes 3 korona. Hidegfürdő 2 korona. Az uszodában: diákjegy a 12 éven felüli leánygyermeknek 90 fill., a 12 éven felüli fiúgyermeknek 80 fillér, a 12 éven aluli leánygyermeknek 70 fillér és végül a 12 éven aluli fiúgyermeknek 50 fillérben van megállapítva. C óráknormálati díjak: Balaton-csónak egy óra időtartamra 1-4 személyig 5 korona, 1-6 személyig 10 korona, kisvitorlás egy órai időtartamra 5 korona, nagyvitorlás 6 korona.

A fürdői gyógydíjak és kezelési költségek az előbbi év árai szerint vannak megállapítva. A fenti árakat a tanács jóváhagyta és így azok érvénybe léptek.

NAPI HIREK.

A nagyheti szertartások.

A nagyheti szertartások sorrendje a Szent-Teréz templomban a következők:

Nagypénteken reggel 7 órakor passió. fél 8-kor magyar szentbeszéd és 9-kor csonka mise; délután 3 órakor bunyevác szentbeszéd, 4 órakor lamentáció.

Nagyszombaton délelőtt 8 órakor tűszentelés. utána keresztvizeszentelés és fél 10 órakor szent mise; mise után ételszentelés; délután 2 órakor ételszentelés és 6 órakor ünnepélyes feltámadás.

A nagyheti magyar lamentációt éneklik:

Péntek: Totóssy Mária, Lyubitch Lally, özv. Farkas Józsefné.

A járványkórház munkálatai. Ifkovics főmérnök felhatalmazást kért a tanácstól, hogy a Zentai-uti járványkórház esővízlevezető csatornáit a mérnök hivatal megcsináltathassa. A főmérnök véleménye szerint az esővízlevezető csatorna feltétlenül szükséges, mert az épület falai átáznak és ez nagyobb károkat okozhat az épületben. Az összes munkálatok 1155 koronába kerülnek. A tanács hozzájárult a főmérnök javaslatához.

Egy láncc szőlő bére négyezer korona. Tavaly is drágán adta bérebe szőlőjét az, akinek nem volt alkalma megművelni, de a bor árának emelkedésével az idén még busásabb hasznot akarnak zsebre venni a szőlőtulajdonosok. Most halljuk, hogy Palicsán, a forgalmas utaktól jó messze, egy másfél láncon igen régi, tehát jó öreg tőkájű szőlőért hat-ezer, korona évi bért kért a gazdája, pedig csak egypár gyümölcsfa van benne és ezekről is lefagyhat még a virág. Máskor ennyi pénzt prima szőlőért sem kellett örökölni. Az az érdekes, hogy négyezer korona bérösszeget már meg is ígérték a szőlőért de ennyiért nem hajlandó kiadni a gazdája.

Öt korona egy narancs Eddig csak lehetett 3 koronáért kapni egy narancsot az utcákon, de most, úgy látszik, kezdenek a narancsok is konjukturázni, mert öt koronáért adják a narancs darabját. A 3 korona igen sok volt egy narancsért, de 5 koronát már igazán vétek érte megadni. Nem értjük, hogyan emelkedhetik így a narancs ára, — mikor a citrom még mindig csak egy korona.

Husvét elsőnapján zárva lesznek a borbélyüzletek. A borbély és fodrász szakcsoport vezetősége ez uton is értesíti a közönséget, hogy husvét első napján az összes borbélyüzlet egész nap zárva lesz.

Halbróhrné és cselédjei. Megirtuk, hogy özvegy Halbróhr Adolfával Ida-majori cseléd-ségének mennyi baja van: nem akarja nekik kiadni a területekben járó konvenciót. Kertésze e

miatt be is panaszkolta, de az ügy tárgyalását, mint most értesülünk. Plukovics rendőrkapitánynak el kellett halasztania, minthogy Halbróhrné, illetve fia, tanukra hivatkozott, akik igazolni fogják, hogy kértésze neki felmondott. Érdekes, hogy a kértész erről a felmondásról semmit sem tud. Kiváncsian várjuk az ügy fejleményeit és hogy kik lesznek azok a tanuk.

Hull a liszt. Tegnap csak elnéztük, amint a Deák-utca elején levő lisztraktárból egy társzekerre mintegy 15 zsák lisztet fórlattak: majdnem mindegyik zsák lyukas volt és hullott belőlük erősen a liszt a szekerre és melléje. A munkások oda se néztek a szép hófehér liszt ilyenét pazarlásának. Pedig ez nincs így egészen rendjén, mert a drága lisztet mégsem volna szabad olyan óriási lyukakkal ellátott zsákokban így pazarolni.

Drága liba — olesó kacsák. Mint a kor hí krónikásai, tartozunk följegyezni, hogy a libák ára mily elképzelhetetlenül magas. Három-négy napos kisliba ára 28-30 korona, ha van, aki ennyit adhat érte. De olesóbban nem adják a szabadkai piacon sőt helyben, a kiköltés helyén sem. Ilyen ár mellett — minthogy a kukorica is 120-130 korona métermázsánként — nem lesz csoda, ha 4-500 koronán alul nem lehet majd bizott libát vásárolni. A kacsák ára már alacsonyabb: 4-5 naposokat már lehet kapni 5 koronáért. A mostani drágaságban ez még elég olesónak mondható, mikor a kiköltés csirke is 3 korona és egyhetes korában 4 korona.

Furcsa kihirdetés. Tegnap a „Délvidék“-ben furcsa házassági kihirdetés jelent meg. A véglegénynek, Izmann Lőrincnek a születési és lakóhelye is Erdevik, tehát egy horvátországi község, a menyasszonyé pedig Dunacséb. A kihirdetés meg Dunacsében meg Szabadkán, még pedig újságban történik. Az a furcsa éppen, hogy a magyar anyakönyvvezetőre vonatkozó rendelet szerint Horvátország nem tekintendő külföldnek, tehát ott kellett volna elrendelni a második kihirdetést. Ha pedig tényleg külföld, vagyis Jugoszlávia, akkor a hirdetést ez állam hivatalos nyelvén, tehát szerb nyelven kellett volna közzétenni, még pedig a szabadkai anyakönyvvezetőség útján. Mert hiszen Szabadkán még van anyakönyvvezető is, vagy mi a csuda!

A Vujkovics cég fája. Kaptuk az alábbi levelet: „Izen tisztelt Szerkesztő Ur! B. lapjának f. hó 16-iki 63. számában — „Faszállítás akadályokkal” — cím alatt Nojesek Géza úr írt kereskedő információját alapján közölt cikkére vonatkozólag a következők közlését kérjük tiszteletteljesen. Tény az, hogy nevezett megrendelt és kifizetett nálunk 2000 kg aprított fát. Az ügy megértése érdekében hangsúlyozzuk — hogy a szállításhoz szükséges kocsikat ma beszerezni képtelenség s így az aprított fát oldalas kocsikban, nyílt fuvarként vagyunk kénytelenek megrendelőiökhöz juttatni. Nojesek f. hó 14-én d. u. 2 órakor kapott 1 fuvar fát 1500 kg sulyban, 2000 kg os rendelésre s

a hátralékos 500 kg-ot, második fuvarban fél 4 órakor szállítottuk le. Valótlán azon állítása: „rögtön megreklamáltam a hiányzó mennyiséget, mire el is küldték”, 1) mert Kádár József nevű kocsisunk közölte Nojesekkel, hogy 1500 kg fa van a kocsin, s a járandó 500 kilogrammot egy másik fuvarral kapja; 2) mert a kapott 1500 kilogramm lemérése előtt megkapta a hátralékos 500 kilogrammot második fuvarban. Minthogy Nojesek a 2000 kg fát legjobb esetben 40 mérésben mázsálhatta le, — nem akarjuk gyanúsítani, de talán tubuzgón pontosan mért a javára és könnyen eredményezett 100 kg hiányt. Nem is kételkedünk benne. Még csak annyit, hogy vállalatunk fennállása óta a telepünkről kiszállított fánál Nojesek volt a második sulymegreklamáló; — az első nem nevezzük meg; ott egy fuvar fánál pontosan 39 kg hiányzott — de ha Nojesek ur is oly pontosan méri ki az árut, mint mi, soha nem fognak nála sulyhiányt reklamálni. — Fogadja igen tisztelt Szerkesztő Ur a fentiek közléséért köszönetünket és vagyunk teljes tisztelettel; **Vujkovics és Társa.**

Halálozások. A szabadkai anyakönyvi hivatalnál a mai napon a következő haláleseteket jelentették be: Szekenderovics Bogdáné, Mamuzsics Margaréta 86 éves, özv. Paska Imráné, Matkovics Rozália 80 éves és Bakács Antal 77 éves, aggkor, Radicsévics Jánosné 74 éves, tüdőgümőkór, Nyári Mária 7 napos, veleszületett gyengeség. Tikviczki Etelka 18 napos veleszületett gyengeség, Rabocska Józsefné szül. Szabó Katalin 65 éves szívgyöres, Barát István 2 éves tüdővész, Beszedos Ferenc 24 éves tüdővész Szaulics Anna 19 napos ránggyöres, özv. Füle Albertné 70 éves aggkor, Babics Palkovics Gergely 46 éves agyarázkódás, Magossy Margit 37 éves bélrák, özv. Baics Pálné szül. Augusztinovics Mária 58 éves szívbénulás, Nagy Kánász József 79 éves tüdőgyulladás.

Amikor a szultán külföldre utazik. A török szultánoknak amit talán kevesen tudnak, sohasem szabad birodalmuk területét nagyon fontos ok nélkül elhagyni. Az igazhitűek uralkodója csak akkor mehet külföldre, ha karddal a kezében új tartományokat akar hódítani. Ezért utaznak oly keveset a szultánok, ellentétben a perzsa sahokkal, kik szívesen keresik fel a nagy nyugati városokat. Kivételek azonban ezen a téren is történtek és az illető szultánok ilyenkor elég mulatságos kifogásokhoz folyamodtak. Így Abdul Aziz 1867-ban égett a vágytól, hogy mint III. Napoleon vendége meglátogathassa a párisi világkiállítást. Kifogás kellett tehát és okos emberek azt tanácsolták neki, hogy tegyen úgy, mintha hadat üzenne Franciaországnak és úgy mintegy karddal kezében menjen Párisba. Ez azonban egy kissé kockázatos dolog lett volna és ezért hamarjában kényelmesebb tervet eszeltek ki. Amikor már meg voltak téve az előkészületek, a konstantinápolyi lapok azzal a

hirrel jelentek meg, hogy Napoleon Franciaországot a szultánnak ajándékozta, a szultán tehát Párisba utazhatik. anélkül, hogy birodalma területét elhagyná. A franciák pompásan mulattak ezen és persze nem tiltakoztak. A szultán aztán, mikor hazatért, Franciaországot nagylelkűen visszaajándékozta.

— Egy női aranygyűrű 2 nagyobb és két kisebb briliánsal találtatott. Jogos tulajdon átvételét városháza II. em. 97. sz. a.

SPORT.

A szabadkai M. T. E. sport-ünnepélye. A szabadkai M. T. E. mozgalmas sportprogramot ad a husvétünnep alatt a sportkedvelő közönségnek.

Husvét-vasárnap délelőttjén házi birkozóversenyt rendez, melyen résztvesznek az egyesület legjobb birkozói, így Zemkó János is, ki Szabadkának már sok dícsőséget szerzett és a budapesti sportörökben is elismert neve van s több bajnokság tulajdonosa; ugyancsak indul hosszú pihenés után Bauer, ki egyike a legjobb technikájú birkozóinknak. Vasárnap délután 3 órai kezdettel nagy propaganda atletikai verseny lesz a Szegedi-uti pályán. A programban főként futószámok dominálnak. A versenyeket olyképpen rendezik, hogy azokon a sportegyesületeken kívülülk is indulhatnak. — Az egyesület így erőket kíván a verseny rendezése által a sportnak megnyerni. Eppen ezért ezuton is kéri az egyesület azokat, — kik a versenyszámokban részt ohajtanak venni, jelentkezzenek Spitzer Ferenc egyesületi titkárnál (Eötvös-utca 115.) Az M. T. E. hétfőn hál rendez. A rendezőgárda sulyt vet a zárkörűségre; éppen ezért legyenek csak a rendezőség tagjainál válthatók.

A Liffa-Mozi műsorából: Saját villanyfejlesztő telep

Husvétünnep Vasárnaptól szerdáig **A vig özvegy** Lehár bájos melódiajú operettje főszereplők: Várkonyi Mihály és Bánhidly Ilona. A film már Szabadkán van.

A Korzó-Mozi műsorából:

Pénteken és nagyszombaton nincs előadás.

Hasznos tudnivalók.

Törött tajtékpipa össze- ragasztása. Vessünk két evőkanálnyi tehénturót, egy kávéskanálnyi oltott meszet és egy gyűszűnyi nyers tojásfehérjét. — Ezeket kalapáccsal szilárd tárgygon addig gyurjuk, illetve ütjük, míg alkalmas pépet nem kapunk.

Nyomatott a kiadó tulajdonosa, Sas Antal nyomda és kiadó Václav mint a kiadókat könyvnyomdájában Szabadkán, Kákécs-utca 20. szám

Kávéházakban kerje a „Délvidék”-et.

Tíz év

Írta: S. Bokor Malvin.
(Elbeszélés.)

Ha a kocsijában ült végre, akkor nem ált meg többé sem kasszinó előtt, hogy megnézzé, akad-e egy kis „jén”, sem a kioszk előtt, ahol mosolygó, szép asszonyok üdvözölték, hanem csak gyorsan, gyorsan, hogy mielőbb otthon legyünk a vén házban, ahol egy pi-ei baba fekszik a napfényen, függönyös bölcsőben és kapkod a sugarak után...

Még Erzszi nagymamával is megbékült az anyósával, akiér, nem valami nagyon rajongott eddig. Most már nem ráncolta össze a homlokát, ha meglátta, — pedig még gyakrabban járt a házba, mint azelőtt, — hanem örömmel üdvözölte még olyankor is, mikor a tiszteletroméltó öreg hölgy indiszkrét módon érdeklődött az után: hol járt olyan sokáig? Biztosan a kasszinóban volt megint! De bánta is ezt Petrovits, hiszen mégis csak ő volt a tapasztalt nagymama, aki három gyermeket nevelt fel egészségben és aki ennélfogva eléggé meg nem becsülhető tanácsokkal szolgálhatott a kis Edit asszonynak. Hiszen a fiatal anya maga is csaknem gyermek volt még és valami hibát találtatott volna elkövetni a baba körül, ha a kellemetlen, de okos anyós nem lett volna mellette.

Később aztán meglepődve látta be a férj, hogy az ő gyermekarcu felelőse nem is az a gyámoltalan együgyű kis teremtes akinek gondolta volna. Petrovits valóságban elbámult rajta milyen csöndben és milyen jól vezeti a nagy nagy háztartást és milyen gondos, jó kis anya. Amellett igazi urihölgy. Ha vendégeket fogad, olyan közöttük mint valami királynő.

Persze, hogy az ember minderre rájőjön ahhoz többet kell otthon tartózkodnia mint amennyit Petrovits István képtelne azelőtt a finom, új házbitorait... Most egyre jobban megszerette az otthonát s így a kis Erzszi érkezése kétszeresen tette vidámmá a házat. Maga a baba is, mintha figyelt volna levegőben elmélázó, okos szemécskéjével, milyen derűs egyetértésben járkál apa és anyagymást átkarolva, az illatos olaj, fák alatt. Nyár volt, édes, enyhe, korai nyár és Erzszi bizonyosan azt hitte a maga eszke-eszkecskéjével, hogy midig is nyár marad.

Egy darabig csak szebbek lettek az idők. Erzszi már csevegett, már meglepte a szüleit fejlődő intelligenciájának egy-egy megnyilvánulásával s nemsokára megérkezett, hogy teljes legyen az önm, Pistuka is, a fiu, a titokban nehezen, epedve várt tronörökös.

A fiatal anyának ekkor édes martiromság lett az egész élete. A két apróság egyáltalán nem engedett neki érkezést arra, hogy a saját személyével, jollétével is törődjék. Egész lelke, teljes egyénisége a gyermekekbe olvadt, akik olyan zsarnokok voltak, mint amilyenek csak kis gyermekek tudnak lenni.

Szó sem lehetett többé róla, hogy Edit esténként elmenjen az urával színházba vagy más valami szórakozóhelyre. A világi férjnek pedig nem endette a kötelességérzete, hogy az asszony nélkül szórakozzék és így bizony nemsokára kissé unalmasnak kezdte találni a magasztos apai örömeiket...

Folyt. köv.

Meghívó.

A Katymárvidéki Általános Takarékpénztár Részvénytársaság

XII-ik évi rendes közgyűlését

1919. évi április hó 27-én délután 3 órakor saját helyiségében tartja meg, melyre a tisztelt részvényesek az alapszabályok értelmében meghívottnak.)

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. A mérleg előterjesztése, nyereség felosztása és a felmenyítvény megadása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság, alapszabályszertü válaszlása.
4. Esetleges indítványok.

*) A közgyűlésen csak azon részvényesek vehetnek részt, kik a közgyűlés megtartása előtt részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt a társaság pénztáránál Katymáron, vagy a Délvidéki Közgazdasági Banknál Szabadkán, legelőbb 8 nappal előzőleg az erről szóló megfelelő elismervény ellenében letéteményezik. — A mérleg- és üzleteredmény-számlát, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentését az érdeklődők 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekinthetik.

Szelvény-beváltóhelyek: Délvidéki Közgazdasági Bank R.-T. Szabadka, Pénzügyi Központ Budapest. Katymár, 1919. évi március hó 25-én Az igazgatóság.

Mérleg-számla

Vagyon. Pénzkészlet 48234.79 Váltótárcsa 304640 — Jelzálogkölesön 27101.08 Kötvénykölesön 2000 — Ingatlanok 20960.87 Adások helyszámlán a) pénzügyi-területenél 352525.86 b) fedezett mellet 146740.72 c) Árukból 3417.95 Össz. 107834.52 Értékpapír Hadikölesön 5 1/2%-os 108040 Hadikölesön 6%-os Magyar agrár 4 1/2%-os záloglevél 99000 — Állam pénztárjegy 5 1/2%-os 98000 — Pénzügyi központ 4 1/2%-os 000 beállítás 1600 Össz. 387762 Hátalékos kamat 2426.65 Átmeneti tételek 2367.76 Összesen 1814177.65.

Teher. Részvényitőke 100000 — K Tartalék 14000. — K Betétek: a) rendes betétek 1135272.43 K b) heti betétek 11608.90 Összesen 1146881.33 K Átruházott tör. jelzálog kölesönök 17306.14 K Hátalékos kamatadó 1464.64 K Hitelezők folyó számlán 20189.99 Átmeneti kamatok 8515.15 Fel nem vett osztalék 269. — Vegyesek 229.18 Nyereség: a) mult évi áthozat 400 — b) folyó évi nyereség 9831.22 Összesen: 10331.22 Összesen: 1814177.65

Eredmény-számla

Nyereségi Áthozat a mult évről 400 — Váltó-jelzálog- és kötvénykamata 18718.15 Folyó számla kamat 8866.94 Adómentes kamat 20584.48 Adómentes értékpapír kamat 5345.22 Ingatlan jövedelem 1500 Jutalék 4234.33 Összesen 59149.12 Veszteség Betétkamat 29835.54 Kamatadó 2939.35 Adó: állam, községi 2520. — Költségek: lakbér, tiszt. és szolgál. fizetések kezelési költség 12868.21 Átruházott jelzálog kölesönök kamatai 1086.80 Nyereség a) mult évi áthozat 400 Összesen b) folyó évi nyereség 9831.22 Összesen 59149.12

Katymár 1918 december hó 31

az Igazgatóság

Óvás!

Horák Kálmán — mint megadtam — tudtom és megbízásom nélkül egyes t. rendelőkinnél cégem nevében könyvkötői és nyomdai munkát vállalt.

Miután Horák Kálmán cégemnek nem alkalmazottja s így megbízásokat nevében nem fogadhat el, t. rendelőkinnel figyelmeztetem, hogy az általa cégem nevében jogtalanul vállalt könyvkötői és nyomdai munkákért semmiféle felelősséget nem vállalok.

Teljes tisztelettel:
Hajman István
nyomdatulajdonos.

Kapható:

Répmag

Muharmag

Heremag

Frank-káv

Mazsola

Mandula

I. r. Stearingvertya

PÁCOLTHERING

Kék kő

Kence-pótló

Borbély-szappan

Szőlőkötöző spárga

Szőlőkötöző gyékény

Ruhaszárító kötél

legerősebb

ZSIRSZODA

szappantőzshoz nagyban és kisiben.

NOJCSEK GÉZA,

Tüszér-nagykereskedőnél. Telefon 227.

Mész fehér darabos kömentes

kereskedők, építővállalkozók és szállóirtokosok vagonrakományként Bácska, Bánát és Baranyamegyének bármely vasutállomásáig, tovább együttesen megrendelhetik. 100 kg-ként K. 72, szállítás legkésőbb 14 napon belül eszközöltetik. Rendeléseket elfogad László Dezső, Szabadka, kizárólagos eladója az összes megszállott területekre a Novonmesztói mész és cementművek Részvénytársasága.

Eladnám, vagy becsereálném egy 6-os Máv. cséplőgépet egy magános 8-as kazánért. Cim a kiadóhivatalban. 294-2

Apróhirdetések.

Egy szó ára 30 fillér. A legkisebb hirdetés 3 sor. Felvilágosítást hirdetésültyekben a kiadóhivatalban. Telefon 300.

Bejáró takarítónő orvosi rendelőbe kerestetik. Cim a kiadóban 312-2

14-15 év körüli magyarul és bunyevácul tudó leány kifutóleány-nak kerestetik Cim a kiadóban 312-3

Arankamentes heremag és muharmag kapható Ivandékics Györgynél. Wesseléni u. 296-5

Munkáslányokat keresünk Ruff Cukorgyár I. Damjanich-u. 145 sz (Mészáros Gábor-ház) 296-2

A Honi Fonó és Kötélverőgyár r. t. Hódáságon komptoáristát keres, ki a magyar és német nyelven kívül szó és írásban perfektül bírja a szerb nyelvet is. Bizonyítvány-másolatokkal felszerelt ajánlatok a nevezett vállalat igazgatóságához Hódáságra intézendők. 307-1

Bajmok községben a piactéren egy pénzt és iratokat tartalmazó börtárca találtatott. Az iratokból következtetve, a tárca szabadkai lakosé. Igazoltt tulajdonosa alolított hivatalban átveheti. Malagurszky. községi jegyző. 308-1

Asztalostanonc felvétetik Wilhelm Erneszt asztalosnál. V. kör 514. 309-2

Keszthelyt végzett 39 éves nőtlen gazdatiszt, aki a magyar, német, szerb, román nyelvet bírja eddig önállóan gazdálkodott katonaság alól is fel volt mentve Önáló vezetését vállalja kisebb gazdaságnak vagy szállóirtoknak, mert ezen a téren is alapos praxissal rendelkezik. Erkölesi és pénzbeli garancia rendelkezésre áll Szerény igényű. Cim a kiadóban. 306-4

Egy teljes jókarban levő leit ajtó tokkal együtt, rézvasalással, eladó, Szemmary-villában, Palics. 304-1.

Palicson kiadó szoba nyár-ra, Nagy Ferenc-villában, földmivessiskola mellett.

Öt koci jó minőségű istálló trágya ingyen elvihető I. kör föld utca 284 szám

Egy jó karban levő könyű stájer koci, vagy homokfutó és egy pár lóra való lószerszám megvéteire kerestetik. Cim a kiadóhivatalban 314-1

Kiadó Palics-fürdőn

f. óvi május hó 1-től az ugynevezett

SCHULHOFF VILLA

ugyanott egyes szobák is kaphatók.

Szabadkai Takarékpénztár és Nepbank.

Tisztelt vevőimnek értesítésére hozom hogy Május 1-re Mackó-féle.

kistőzsdémet

áthelyezem Petőfi-utca 88 sz. alá Dr. Blum-féle házban.